

Topalekua

125 zk. 2025eko ekaina

UPV/EHUko GIZARTE KONTSEILUA
CONSEJO SOCIAL DE LA UPV/EHU

BILKURA BEREAN 77.300 EUROTİK GORAKO AURREKONTU-ALDAKETAK ONARTU ZIREN

UPV/EHUK 553,57 milioiko aurrekontua du aurten,
2024an baino %4,25 gehiago

Euskal Herriko Unibertsitateko Gizarte Kontseiluaren Osoko Bilkurak oniritzia eman zien berriki euskal unibertsitate publikoaren 2025eko ekitaldiko aurrekontuei, 553.578.405 euroko diru-sarrera eta gastuen aurreikuspena jasotzen baitute. Zenbateko horrek % 4,25eko aldaketa dakar 2024ko zifrekin alderatuta

UPV/EHUren aurrekontuko partida nagusia **langile-gastuena da berriz ere, 407 milioi euroko zenbateko metatuarekin urte honetarako**, aurreko ekitaldian 387 milioi euroko aurrekontua egin zen, eta urteko aurrekontu osoan %73,5eko pisu erlatiboa izan zuen. Funtzionamendu-gastuak 92,8 milioi euro pasatxotan ebaluatu dira (+%3,25eko urteko hazkundea eta gastuen aurrekontu osoaren %16,7). Bolumen handieneko hirugarren partida, inbertsio errealak, 47 milioi euro pasatxo dira.

Aurtengo inbertsio nabarmenen artean, **mantendu egin da Medikuntza eta Erizaintza Fakultate berriaren eraikina eraikitzeiko Bilboko campusa garatzeko 25 milioiko partida** (2024ko partida bera). Aurreikusitako beste inbertsio batzuk: 7,25 milioi euro ekipamendu zientifikorako (-%0,4 urte arteko datuetan), ekipo eta sistema informatikoetarako (ia 2 milioi euro, urteko %5,5eko igoerarekin) eta funts bibliografikoetarako (4,55 milioi, urteko %10,2ko jaitsierarekin).

Diru-sarreraren partidei dagokienez, nabarmentzekoa da, alde batetik, jasotako transferentzia arruntetan izandako igoera, 425 milioi eurotik 453 milioi eurora igaro baita 2025ean (%6,58ko igoera). **Transferentzia arruntek Unibertsitatearen finantzaketa-iturri nagusia izaten jarraitzen dute (%81,87)**, eta ondoren tasak daude, %10,31rekin (bi kasuetan aurreko aurrekontuan helburu horietara bideratutako ehunekoei eusten zaie). Tasak eta beste diru-sarrera batzuk, oro har, %1,11 igo dira 2024ko aurrekontuarekin alderatuta.

Aurrekontu-aldaketak onartzea

Gizarte Kontseiluaren Osoko Bilkuran, eta Ekonomia eta Finantza Batzordeak proposatuta, **2024ko ekitaldiko kontuak**, egoera-balantzea, ondarearen emaitza ekonomikoaren kontua, ondare garbiaren aldaketen egoerak, diru-fluxuaren egoerak eta aurrekontuaren likidazioaren egoera onartu ziren, bai eta EHUKo fundazioenak ere (Udako Ikastaroak, Euskoiker eta Medikuntzaren eta Zientzien Historiaren Euskal Museoa).

Era berean, bilkura berean, UPV/EHUko Gizarte Kontseiluaren osoko bilkurak aurrekontua aldatzeko 3 proposamen onartu zituen 2024ko kontu luzatuetarako, 10.000 eurotik gorakoak, **UPV/EHUko ikerketa-proiektuetarako irakaskuntza- eta zientzia-ekipamendua erostera bideratuak**. Aldaketa horien zenbatekoa **ia 59.000 eurokoa da**. Era berean, 10.000 eurotik beherako beste 7 aldaketa baliozkotzea erabaki zen, **22.300 eurotik gorako saldoarekin**, euskal unibertsitateko hainbat sailletarako. Bi partida horien artean, gaur goizean onartutako aurrekontu-aldaketak **77.300 eurotik gorakoak dira**.

Titulu eta prezio berriak onartzea

Era berean, datorren 2025/2026 ikasturterako, UPV/EHUko Gizarte Kontseiluak titulu propioen hurrengo ikasturterako prezioa onartu zuen, eta Euskal Unibertsitate Publikoan titulu ofizialak ezarri, aldatu edo kentzeari buruzko informazioa eman zuen. Datorren ikasturtean **62 titulu propio emango dira, eta 4 langile berri sartuko dira** (Lidergoa eta Iraupen Luzeko Zainketen Kudeaketa, Kontsumo Zuzenbidea, Suizidioa: Ingurune psikosoziomunitarioak eta indarkeria matxistak ezagutzea, prebenitzea eta horietan jardutea: Sareko esku-hartzea).

Bulego-master berrien artean, **industria-munduarekin** (Industriako Teknologia Aurreratuak, Azpiegitura eta Eraikuntza Jasangarriko Ingeniaritzak edo Energia Jasangarriko Ingeniaritzakoak) edo **Gizarte Zientzien eremuarekin** (Komunikazio Ikerketa edo Kultur Paisaien Historia eta Arkeologiako Ikasketak Aurreratuak) lotutako batzuk nabarmentzen dira. Era berean, Zientzia eta Teknologia Kuantikoen Masterra aldatzea onartu zen. Gainera, Giza Zientzietako berezko titulua luzatu da, adinekoentzako unibertsitate-ikastaroen barruan (esperimentazio-gelak), eta, kasu honetan, 2025-2026 ikasturterako matrikula-prezioei eutsi zaie.

"ZETA BELAUNALDIAREN" IA ERDIAK USTE DU BERE PRESTAKUNTZA AKADEMIKOAK EZ DUELA LAN-MUNDURAKO PRESTATZEN

Ikasleen %77,77k uste du unibertsitate-titulua garrantzitsua dela bere lan-etorkizunerako

"Z belaunaldia", "ehunka urte" izenez ere ezagutzen dena, 1990eko hamarkadaren erdialdetik 2010eko hamarkadaren hasierara bitartean jaiotako pertsonak dira. Jatorrizko belaunaldi digitala da, eta teknologia berriei duen lotura gorabehera, nahiko ezkorra da unibertsitate-prestakuntzari buruz (berriki egindako azterlan batek aurreratu duen bezala); izan ere, uste dute unibertsitateak ez dituela lan-mundurako prestatzen.

"44 Ibilbidea: unibertsitateko" zeten "lan-etorkizunari buruzko ikuspegia" txostena The Onion Insidek egin du, eta BTOBek eta Madrilgo Unibertsitate Konplutentseak sustatu dute, beste partner batzuekin batera: Com2Be PR, The Cross eta zuzeneko marketina. Lanak belaunaldi honen lan-etorkizunari buruzko ikuspegi bat izan nahi du **unibertsitate-prestakuntzaren eta lan-etorkizunaren artean dagoen arrakala aztertzeko**. Plan hori egiteko, 18 eta 26 urte bitarteko Espainiako 500 unibertsitario ingururen iritzia jaso da, bai eta Gizarte eta Informazio Zientzietako karrerei lotutako graduatuko ikasleena ere.

Azterlanaren abiapuntua unibertsitate-ikasketak izateak duen garrantziari buruzkoa da. Hamarretik seirentzat (%58,3) ezinbestekoa da, eta iritzi hori mantendu egiten da ikasleen urteetan zehar. Hala ere, hamarretik ia bik (%19,5) uste dute titulua ez dela nahikoa, eta hamarretik bik (%19), berriz, **"Bai, beharrezko ezagutzarik izan gabe ere"**. Hau da, **ikasleen hiru laurdenek baino gehiagok (ia %77) uste dute unibertsitate-titulua garrantzitsua dela lan-etorkizunerako, eta bosten batek uste du berez ez duela enplegua bermatzen**.

Unibertsitate-titulua ezinbestekotzat jotzen dela jakinda, txostenaren egileek jakin nahi dute ea ikasleek uste duten unibertsitateak lan-merkatutarako prestatzen duela. Erantzunek ikuspegi ezkorra ematen dute, **ikasleen %75 gutxi gorabehera ez baita prestatua sentitzen egungo prestakuntzarekin**.

Ikasketek aurrera egin ahala, interesgarria da ikustea erantzuna negatiboa dela: 1. mailan, %21ek uste du prest egongo dela, eta zifra hori %8ra jaisten da azkenekoan. Gainera, %16,3k onartzen zuen **"lankideek eta nagusiek irakatsiko didatela"**, eta horrek karreratik prest ez irtetea ere esan nahi du. %5,8k adierazi du ez dakiela **"zertan aritu nahi duen"**, eta aukera hori handiagoa da emakumeen artean (%7,4).

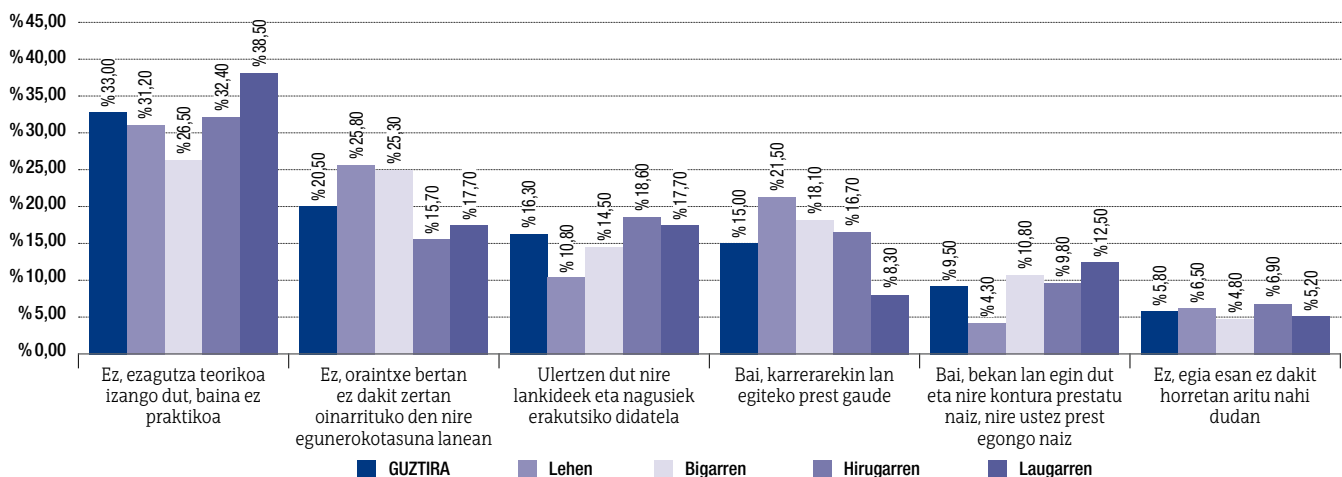
Txostenean aurkeztutako beste elementu interesgarri bat **Unibertsitatean lan-praktiketan esperientzia txikia izateari buruzkoa da**. **"Harrigarria da jakitea ikasleen ia erdiak (%49) ez duela inoiz praktika egin. Datu hori nabarmena da, karreran lan-munduarekiko esposizioa mugatzen baitu"**, adierazi dute azterlanaren egileek. **4. mailan, hamar ikasletik hiruk (%31,3) oraindik ez dute praktikaldiko kontraturik egin**.

Era berean, **inkestatuen %71k deitoratzen du Espainiak ez duela talentu gaztearen aldeko apusturik egiten**: esperientzia eskatzen da hori lortzeko aukerarik gabe, eta lehen enplegua berandu lortzen da. Hori dela eta, ikasle askok **(hamarretik zortzi) emigratzen dute**. Horietatik, %60 baino gehiago Europara joango lirateke, eta %13 baino ez Estatu Batuetara. Arrazoiak argiak dira: **esperientzia eskatzen da hori lortzeko aukerarik ematen ez denean (%51,5) eta oso aktiboa izan behar da** (prestakuntza osagarria eta praktikak) lana lortzeko (%13).

Txostenak belaunaldien arteko joera-aldaketa islatzen du: etorkizun profesionala definitzeko orduan, eta beren lehen-tasunei buruz galdetuta, **"zetek" jada ez dute "big companies" edo multinazionalik bilatzen; aitzitik, gehienek ETEak aukeratzen dituzte lan egiteko enpresa perfektu gisa**, zehazki familia-estiloko ertainak (%36,3), eta, ondoren, txikiak, hazkunde pertsonala lor dezaketena (%19,3). Aldiz, %14,8k baino ez du ekiteko asmoa.

Gainera, **orain unibertsitarioek soldata lehenesten dute lan-etorkizunean (inkestatuen %70), eta, ondoren, lan-giroa (%58,8)** eta erabakiak hartzeko prozesuetan parte hartzea (%58,3). Beste datu interesgarri bat honako hau da: inkestatuen %26,8k adierazi du ez lukeela onartuko malgutasunik eskaintzen ez duen lanik, eta hamarretik ia bik (%17,3k) balioetsi dituzte aniztasun- eta inklusio-politikak korporazioetan

UNIBERTSITATEA LAN-MUNDURAKO PREST AMAITUKO DUZULA USTE DUZU?



IRAKASLE-TALDEAREN, IKASLEEN, FAMILIEN, LEHENGO IKASLEEN ETA ENPRESA-SAREAREN ARTEKO LANKIDETZA FUNTSEZKOA DA ORIENTAZIOAN BIKAINASUN-EREDU BATERANTZ AUERRERA EGITEKO

Azterlan batek ikastetxeen barruan orientazio profesionalaz arduratzen diren taldeen osaera hobetzearen alde egiten du

Bertelsman Fundazioak berriki egindako azterlan batek Espainiako orientazio akademiko-profesionalaren egungo argazki bat aurkezten du, Xcelence ereduaren erabili duten Bigarren Hezkuntzako (DBH, LH eta/edo Batxilergoa) 423 ikastetxeek emandako datuetan oinarrituta. Autoebaluaziorako tresna bat da, eta Espainiako ikastetxeetan orientazio profesionaleko sistemak neurtzeko eta hobetzeko balio du.

Xcelence ereduaren **Bertelsman Fundazioak 2019an garatua** ikasleei beren hezkuntza- eta lanbide-ibilbideei buruzko erabakiak hartzen laguntzen dien ebaluazio desberdinak dituen prozesua da, beren interesen, trebetasunen eta asmoen arabera, bai eta lan-merkatuan eta hezkuntza-sisteman eskuragarri dauden aukeren arabera ere. **Autodiagnostiko-eredu hori orientazio akademiko-profesionalaren hainbat alderdi jorratzen dituzten 10 gako osatzen dute.** Besteak beste, honako elementu hauek sartzen dira: koordinazio estrategikoa, ikasleen beharretara egokitzea, orientazio pertsonala, familien parte-hartzea edo irakasgaiak lanbide-eremuekin lotzea.

Azterlanaren egileek, ondorio nagusien artean, ikastetxeen barruan orientazioaren ardura duten taldeen egitura eta osaera hobearen alde egin dute. Ildo horretan, hezkuntza-orientazioan esku hartzen duten eragile guztien arteko lankidetzak sustatzen laguntzen dute: irakasleak, ikasleak, familiak (orientazioan aktiboki parte hartu behar dutenak), baina baita ikasle ohiak edo enpresa-sarea bera ere, lan berrietarako behar diren lanbide-premiak ezagutzen baititu. Hala, **azpimarratzen da beharrezkoa dela ikuspegi integral eta kolaboratiboa** ematea, administrazio publikoak, ikastetxeak eta enpresak ere inplikatu dituenak, orientazioan bikaintasun-eredu baterantz aurrera egiteko.

"Zuzendaritza-taldeak orientazio-proiektuari ematen dion babesa azaldu dute azterlanaren egileek giltzarria da,

Orientazio Akademiko-Profesionaleko proiektuaren kudeaketa estrategikoko gakoaren alderdi ahulekin lotuta baitago". Ildo horretan, "funtsezkoa da zuzendaritza-taldeak sentsibilizatzea" orientazio akademiko-profesionaleko proiektuak ikastetxean duen garrantziari buruz. Laguntza hori proiektuaren kudeaketa estrategikoaren funtsezko alderdiekin lotzen da, hala nola orientazio-prozesuak ebaluatzeko adierazleak erabiltzea, prestakuntza espezifikoak duten talde arduradunak izendatzea, definitutako rol eta funtzioekin.

Adierazitako beste gakoetako bat **familiak orientazio-prozesuan aktiboki parte hartzeari buruzkoa da.** Azterlanaren egileentzat parte-hartze hori *"funtsezkoa da, batez ere derrigorrezko etapan (DBH)"*. Ildo horretan, familei orientazio-prozesuetan laguntzeko baliabideak diseinatzea eta zabaltzea gomendatzen da; horrela, familien konplizitatea areagotu nahi da prozesuarekin. **Ikasleen inplikazioa lotuta dago ikasleek lan-munduekin harreman handiagoa izatearekin eta derrigorrezko hezkuntzaren ondoko hezkuntza-ibilbideak gehiago aztertzearekin.** Azkenik, lehenengo ikasleekin harreman aktiboa izatearen alde egiten da. Alderdi hori beste ardatz garrantzitsu bat da bizipenezko orientazio akademiko-profesionaleko prozesu bat emateko. Espazio birtualak sortzea iradokitzen da, ikasle ohien esperientzien gordailuekin, eta hezkuntza-erakundearen sareak ematea, interaktuatzeko eta esperientziak partekatzeke.

ADIERAZLEEN BATEZ BESTEKO JARDUNA

Adierazlea	Hasierakoa	2. ebaluazioa	3. ^a ebaluazioa	Aldakuntza
1. gakoa. Orientazio akademiko-profesionaleko sistema, kalitate-esparru baten pean.	% 41,8	% 60,9	% 63,2	+ 21,4
1. ADIERAZLEA: Orientazioa proiektu estrategikoa eta zeharkakoa da, eta ikastetxeko zuzendaritzaren laguntza esplizitua du.	% 80	% 90	% 90	+ 10
2. ADIERAZLEA: Orientazio-planean berariaz jasotzen diren Xcelence ereduaren kalitate-gakoen kopurua.	% 45	% 75	% 75	+ 30
3. ADIERAZLEA: Orientazioa barne hartzen duen kalitatea kudeatzeko sistema bat dago.	% 30	% 55	% 55	+ 25
4. ADIERAZLEA: Ikastetxeen egindako orientazio-jardueren eta -ekintzen dokumentazio sistematikoa.	% 60	% 80	% 80	+ 20
5. ADIERAZLEA: Orientazioarekin lotutako prozesuak espezifikoak ebaluatzeko aukera ematen duten adierazleak erabiltzea.	% 15	% 30	% 35	+ 20
6. ADIERAZLEA: Hainbat eragilek orientazio-ereduan hobekuntzak iradokitzeke mekanismo bat izatea.	% 70	% 80	% 80	+ 10
7. ADIERAZLEA: orientazioari buruzko informazioa argitaratzea, hezkuntza-komunitate osoak ezagutu eta uler dezan.	% 30	% 40	% 50	+ 20

*Ald: autodiagnostikoaren eta hirugarren ebaluazioaren arteko aldakuntza/Oinarria: hasierako autodiagnostikoa (423). 2. ebaluazioa (290) eta 3. ebaluazioa (149).

UNIBERTSITATEEK IRAKASKUNTZARAKO EDUKIAK SORTZEKO EDO IRAKASLEEN PRESTAKUNTZA ERRAZTEKO ERABILTZEN DUTE AA

Unibertsitateko ikasleen %98,9k adimen artifizialeko tresnak erabili ohi ditu

CYD Fundazioarentzat egin berri den azterlan batek Espainiako unibertsitate-eremuan adimen artifiziala (AA) nola erabiltzen eta hautematen den aztertzen du, bai ikasleen ikuspegitik, teknologia horiek asko erabiltzen baitira, bai unibertsitateetan bertan, eremu akademiko hertsian.

Txostena bi denbora-tartetan egindako bi inkestetan oinarritzen da: lehenengoa unibertsitateei zuzendua (20 unibertsitaterekin, 12 publikoren eta 8 pribaturen erantzunak), ia azko apiriletik ekainera bitartean egin. Bigarren inkestan Espainiako hainbat unibertsitateetako 800 gradu-ikasleek parte hartu dute, eta aurtengo otsailean egin da.

Hausnarketa nagusia da **AA sortzailearen erabilera oso zabalduta dagoela ikasleen artean**. Hala, unibertsitario gehienek (%89) AAKo tresnak erabiltzen dituzte, batez ere zalantza argitzeko eta informazioa bilatzeko, eta horrek esan nahi du teknologia horiek asko erabiltzen direla eremu akademikoan. Tresna horiek erabiltzen ez dituztenen %11ren artean, erantzun askok (%52) adierazi dute azterlanetan ez direla oso etikoak, edo nahiago dute ez erabili segurtasun- eta pribatasun-arrazoiengatik (erantzunen %35).

Kontsulta- eta elkarriketa-tresnak, hala nola Chat GPT edo Gemini eta DeepSeek, dira unibertsitate-ikasleek gehien erabiltzen dituztenak (%81), eta, ondoren, aurkezpenak edo irudiak sortzen dituztenak (%47) eta datuak aztertzen dituztenak (%34). Ikasleen %44k astean behin baino gehiagotan erabiltzen du AA, **eta %35ek egunero**; %21ek baino ez du adierazten noizean behin erabiltzen duela. Galdetutako ikasle gehien-gehienek (%63) uste dute AAK nabarmen hobetu dezakeela beren errendimendu akademikoak; beste muturrean, berriz, %4k soilik uste du ez duela baliorik ematen.

Ikasleek beren unibertsitateetan AAren erabilera nagusiki campus birtualetan (%36), ikasleari arreta ematean (chatbox bidez, adibidez) eta irakaskuntzan (%31) hautematen dute; aldiz, %30 esanguratsu batek adierazten du bere unibertsitateak ez duela AAKo tresnarik erabiltzen aipatutako eremuetan. Bestalde, **ikasleen %40k dio bere unibertsitateak ez duela sustatzen AAren erabi-**

lera (%12k dio ez duela sustatzen, eta, gainera, murriztu egiten duela), %38k uste du modu mugatuan sustatzen duela, eta soilik %23k uste du bere unibertsitateak aktiboki sustatzen duela tresna horien erabilera.

Unibertsitateek AA erabiltzea

Bestalde, inkestan parte hartu duten ia unibertsitate guztiek AAKo tresnak erabiltzen dituzte, batez ere irakaskuntzarako edukiak sortzeko edo irakasleen artean AAKo prestakuntza errazteko (ez, ordea, ikasleen artean). Gainera, zati handi batek **ikus du ikasleek AAekin prestatu dutela gai-zerrenda** (baita AAK beren azterketetan sortutako erantzunekin ere), bibliografia kontsultatu beharrean, eta uste du teknologia horrek irakaslearen interakzioa ordeztu duela zalantza argitzeko orduan.

Unibertsitate gehienek uste dute **adimen artifizialeko tresnak erabiltzea lagungarria izan daitekeela irakaskuntza pertsonalizatzeko eta ikaskuntza indartzeko**, eta, gainera, irakasleei laguntza eman diezakeela eskolak eta ebaluazio-probak prestatzeko. Gainera, unibertsitateen erdiak baino gehiagok uste du unibertsitateak gidatu beharko lukeela AAKo prestakuntza, nahiz eta zati handi batek oztopo ekonomikoak eta trebakuntzarik eza hautematen dituen irakasleen artean.

AAren arriskuen aurrean, gehiago handi bat **egon daitezkeen plagioengatik eta ikasleek AAren erabilera detektatzeko duten zailtasunagatik kezkatuta dago**. Unibertsitate gehienek aipatzen duten beste arrisku bat da AAK ikaskuntza lerratua sustatzen duela eta ikasleen ahalegina murrizten duela. Azkenik, nabarmentzekoa da inkestan parte hartu duten ia unibertsitate guztiek uste dutela AAK unibertsitatean duen ahalmena alferrik galtzen ari dela; horregatik, unibertsitateen eta enpresa teknologikoen arteko lankidetzak handiagoa behar da AA ezartzeko.

AA SORTZAILEAREN ERABILERA

